

KURENDA

KURJI METROPOLITALNEJ WILEŃSKIEJ.

BEATISSIMUS PATER PIUS P. P. XI

in Sacro Consistorio die 14 decembris 1925 habito

METROPOLITANAE ECCLESIAE VILNENSI

praefecit

R. P. D. IOANNEM BAPTISTAM CIEPLAK,

hactenus Archiepiscopum Achridanum.

(A. A. S. 28.XII 1925, N. 15, v. XVIII).

DOMINE, SALVUM FAC ANTISTITEM NOSTRUM!

CONSTITUTIO APOSTOLICA

Universale Iubilaeum Anno Domini Millesimo Nongentesimo
Vicesimo Quinto in Urbe Celebratum Ad Totum Catholicum
Orbem Extenditur.

PIUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei

Universis Christifidelibus

Praesentes Litteras Inspecturis

Salutem et Apostolicam Benedictionem

Servatoris Iesu Christi benignitate habemus ex animo gratiam, quod per Annum sacrum, quem usitato heri sollemnissimoque Romanae Ecclesiae ritu conclusimus, et Nobis paene infinitos iucunditatis fructus potiundos permiserit, et ad ingentem mortalium numerum gratiae veniaeque suae divitias misericors protulerit. Etenim ad centena millia, ex quovis civitatum ordine, fideles vel ex disiunctissimis omnium regionibus in Almam hanc Urbem peregrini convenere: qui quidem advenae non tam civibus romanis, eodem ceteroqui studio sacrae indulgentiae fruendae inflammatis, quam catholico nomini universo et ipsis hominibus ab Ecclesia alienis mirabile fidei pietatisque suae visi sunt preabere spectaculum, voluntatesque praeterea suas cum Apostolica Sede et Nobiscum, arctius, si quidem necesse erat, copulaverunt. Optimo autem fructuosissimoque praeteriti Iubilaei exitu quem tam crebris flagrantibusque precibus Deo per sacri temporis decursum admotis acceptum referimus, commovemur atque impellimur, ut, more institutoque decessorum Nostrorum, qui patuit Romae ad hesternum usque diem amplissimus veniae thesaurus, eundem universitati fidelium ubique terrarum, proximo anno, patere iubeamus. Hanc sane veniam indulgentiamque ut quam plurimi participant, Venerabiles Fratres Episcopi curent, ut in singulis dioecesis culusque suae locis per divini verbi praedicationem, per sacras expeditiones vel spirituales exercitationes ad culpas suas populus deflendas eluendasque permoveatur et ad poenarum remissionem, quae sibi proposita est, impetrandam rite praeparetur: quod ut, in tanta cleri utriusque penuria, commodius fieri possit, a superiore consuetudine Nobis recedendum esse putamus, ex qua Iubilaeum extra Urbem non ultra semestre spatium producebatur. Iidem praeterea Episcopi fideles sibi commissos doceant, ad eandem mentem Nostram, quam in Iubilaeo pro Urbe indicendo aperuimus, idest pro evangelicae fidei propagatione, pro populorum pace et concordia, pro congruenti Ecclesiae catholicae iuribus ordinatione Sanctorum Palaestinae Locorum, eos potissimum orare Nobiscum ipsis oportere.

Itaque, auctoritate omnipotentis Dei, beatorum apostolorum Petri et Pauli ac Nostra, Iubilaeum maximum, quod in hac sacra Urbe celebratum

KONSTYTUCJA APOSTOLSKA

Jubileusz Powszechny w roku tysiąc dziewięćset dwudziestym piątym obchodzony w Rzymie rozciąga się na cały świat katolicki.

PIUS BISKUP

Sługa Sług Bożych

Wszystkim Wiernym w Chrystusie

czytającym Pismo niniejsze

Pozdrowienie i Błogosławieństwo Apostolskie.

Wdzięczności pełne jest serce Nasze dla łaskowości naszego Zbawcy Jezusa Chrystusa, który przez ten Rok święty, wczoraj przez nas według zwyczaju Kościoła Rzymskiego, w jaknajuroczystszej formie zamknięty i Nam dał zakosztować wprost niepojętych pociech i na wielką liczbę ludzi, jako miłosierny Ojciec, wylał bogactwa swych łask i przebaczenia.

Wszak około 100 tysięcy wiernych pielgrzymów z rozmaitych państw, nawet z najdalszych krańców ziemi napłynęło w tym czasie do Świętego Miasta: wszyscy zaś przybysze nietylko dla obywateli rzymskich, równie zresztą gorliwych w uzyskaniu odpustu, ale dla całego katolickiego świata, a nawet dla tych, co są poza Kościołem, byli przedmiotem podziwu swej wiary i pobożności, a przytem zjednoczyli się ściślej, o ile to było potrzebnem, ze Stolicą Apostolską i z Nami. Wspaniałe i owocne skutki minionego jubileuszu, o które często i gorąco błagaliśmy Boga w czasie Roku świętego, pobudzają Nas i nakłaniają, byśmy wedle zwyczaju i ustanowienia naszych poprzedników, te niezmierzone skarby przebaczenia, do dnia wczorajszego jedynie w Rzymie dostępne, otworzyli w roku następnym dla wszystkich wiernych całego świata. Niechajże tedy, Czcigodni Bracia biskupi, nie szczędzą troski, by to przebaczenie i odpust, stały się udziałem jaknajwiększej liczby ludzi, by wszędzie w ich diecezjach zachęcano lud do pokuty i oczyszczenia się z grzechu, przez odpowiednie kazania, przez święte misje, lub ćwiczenia duchowne i w ten sposób przygotowano go do należytego uzyskania odpuszczenia kar, które stoi mu otworem.

Mając na względzie tak wielki brak kleru świeckiego i zakonnego, postanowiliśmy dla ułatwienia sprawy, odstąpić od dawnego zwyczaju, mocą którego Jubileusz poza Miastem był jedynie na pół roku przedłużany. Ci sami biskupi, niechaj wiernych, powierzonych swej pieczy pouczają, że mają się pomodlić w Naszej intencji, nie innej, jak tej, którą wskazaliśmy, otwierając Rok święty w Mieście, a mianowicie o rozszerzenie wiary świętej, o zgodę i pokój między narodami i o należyte, zgodne z prawami Kościoła katolickiego, uregulowanie sprawy Miejsc Świętych w Palestynie.

Powagą tedy Boga Wszechmogącego, Błogosławionych Apostołów Piotra i Pawła i Naszą, ten Wielki Jubileusz, który obchodziliśmy w Świę-

est, ad universum catholicum orbem per has Litteras extendimus et in totum futurum annum prorogamus, ita scilicet ut lucriferi possit a primis vespers proximi diei festi Circumcisionis Domini ad plenum diem tricesimum primum mensis Decembris futuri anni MDCCCXXVI.

Quamobrem omnibus utriusque sexus christifidelibus ubique terrarum, extra Urbem huiusque suburbium, existentibus, etiamsi anno sacro proxime elapso iubilaei veniam lucrati iam sint, apostolica auctoritate Nostra largimur, ut plenissimam peccatorum indulgentiam ac remissionem adipisci bis queant, idest primum aut sibi aut animis defunctorum expiandis, secundo autem in horum tantummodo levationem, dummodo rite confessi ac sacra synaxi refecti — quam ad rem confessio annua et Paschalis communio minime suffragabuntur, — intra futurum annum MDCCCXXVI, ecclesiam loci praecipuam tresque alias ecclesias vel oratoria publica ad hoc designanda, semel in die, per quinque continuos vel seiunctos dies, cum naturales tum ecclesiasticos, ad canonum normam computandos, pie inviserint et ad mentem Nostram supplices Deo preces adhibuerint. Iidem locorum Ordinarii sive per se ipsi sive per vicarios foraneos et parochos aliosve ecclesiasticos viros, quibus hanc potestatem, etiam, si libuerit, per integrum anni spatium utendam permiserint, designabunt, praeter cathedralem ecclesiam in civitate episcopali et praecipuam in ceteris dioecesis locis, tres aliam tam in illa quam in istis a quibusvis fidelibus visitandas: quodsi quattuor alicubi ecclesiae vel oratoria publica desint, Ordinarii, pro suo prudenti arbitrio, aut per se ipsi aut per suos delegatos decernere poterunt, ut in minore aedium sacrarum numero, et vel in una ubi una tantummodo adest, quattuor illas diurnas visitationes agi liceat.

Ut autem iis consulamus qui in peculiari rerum locorumque conditione versentur, haec statuimus quae sequuntur.

I. Qui per annum fere semper navigant iterve faciunt, iis fas esto, cum ad certam se stationem receperint, ibi iubilaeum semel lucrari, ea lege ut, ceteris simul parendo praescriptis, praecipuam loci ecclesiam uno tantummodo die quinquies invisant.

II. Ordinarii locorum aut per se ipsi aut per vicarios foraneos, per praelatos regulares quod ad eorum subditos, per parochos vel confessarios in dioecesi adprobatos, quibus huiusmodi fecerint potestatem—vel habitualiter atque extra confessionem exercendam, — possint, si qui impediuntur ne imperatas visitationes obeant, harum numerum, pro rerum personarumque necessitate, contrahere et reducere; concedere, ut visitationes, nulla habita unius eiusdemque diei ratione, seiungi pro lubitu queant; cum vero res postulaverit, eas dispensando commutare in alia religionis, pietatis caritatisve opera, ad singulorum condicionem accommodata, quae tamen aliunde non sint sub peccato debita. — Impeditos autem heic intellegi volumus moniales, sorores religiosas, tertiarias regulares, pias feminas et puellas aliasve personas in gynaeceis seu Conservatoriis degentes; item anachoretas monasticum regularemve Ordinem profitentes et potius contemplationi quam actioni vitae deditos, ut Cistercienses Reformatos B. M. V. de Trappa, Eremitas Camaldulenses et Carthusianos; praeterea eos, qui aut captivi sunt aut in carceribus custodiuntur, et ecclesiasticos vel religiosos viros, qui in coenobiis allisve domibus, emendationis causa, detinentur. Impediti ii quoque censeantur, qui aut domi aut in nosocomiis sive morbo si-

tem Mieście, niniejszem pismem rozciągamy na cały świat katolicki i przedłużamy na cały rok następny tak, że można go uzyskać od pierwszych nieszpórów najbliższego święta Obrzezania Pańskiego do końca dnia 31 grudnia roku przyszłego 1926.

Wszystkim tedy wiernym obojga płci na całym świecie (jednakże poza Miastem i jego przedmieściami) i tym, co w Roku świętym ubiegłym zyskali już odpust jubileuszowy, powagą Naszą Apostolską uczymy tej łaski, by mogli dwukrotnie uzyskać zupełne odpuszczenie i przebaczenie grzechów: po raz pierwszy dla siebie lub dusz zmarłych, po raz drugi tylko dla dusz zmarłych pod warunkiem, że wyspowiadawszy się i przyjąwszy Komunię św. — roczna spowiedź i Komunia wielkanocna nie wystarcza do tego celu — w ciągu przyszłego roku 1926 nawiedzą pobożnie główny Kościół i trzy inne kościoły, względnie kaplice publiczne, na ten cel wyznaczone raz w dniu, przez pięć po sobie następujących lub dowolnych dni, czy to naturalnych, czy kościelnych, określonych kanonami prawa i w Naszej intencji zaniosą błagalne modły do Boga. Ordynariusze miejscowi czy to sami, czy przez swych dziekanów, proboszczów, lub inne osoby kościelne, którym w tym zakresie udzielią władzy, jeśli uznają za stosowne, nawet na cały rok, wyznaczą w stolicy biskupiej prócz kościoła katedralnego, a w innych miejscowościach prócz kościoła głównego, trzy inne kościoły, które wszyscy wierni mają nawiedzać: jeśli zaś gdziekolwiek niema czterech kościołów, względnie kaplic publicznych, Ordynariusze według swego uznania, sami lub przez swych delegatów, mają prawo zezwalać, by te cztery dzienne nawiedzania odbywały się w mniejszej liczbie kościołów, a nawet w jednym, jeśli w danej miejscowości nie istnieją inne.

Mając na względzie tych, którzy znajdują się w szczególnych okolicznościach i warunkach, postanawiamy co następuje:

I. Ci, którzy cały prawie rok są na okręcie lub w podróży, mogą uzyskać raz jeden odpust jubileuszowy, jeśli przybywszy do pewnej stacji, nawiedzą główny kościół tej miejscowości pięciokrotnie, a pozatem wypełnią równocześnie inne przepisane warunki.

II. Ordynariusze czy to sami, czy przez swych dziekanów, przez prałatów zakonnych względem ich poddanych, przez proboszczów lub spowiedników, aprobowanych w diecezji, którym do tego celu udzielią władzy nawet na stałe i poza konfesjonalem, mogą dla tych ludzi, którzy mają przeszkody w wykonywaniu przepisanych nawiedzeń, stosownie do potrzeb i okoliczności, liczbę tych nawiedzeń ograniczyć i zmniejszyć; mogą zezwolić, by nawiedzenia odbywały się w dowolnym czasie, a nie w jednym dniu; kiedy zaś zajdzie potrzeba, mogą od nich zwalniać, zamieniając je na inne dzieła pobożne, względnie miłości chrześcijańskiej, dostosowane do stanu osób, byleby skądinąd dzieła te nie obowiązywały pod grzechem.

Do grupy tych, którym pewne przeszkody nie pozwalają na wykonanie przepisanych nawiedzeń, zaliczamy zakonnice, siostry zakonne, tercjarki zakonne, pobożne niewiasty, dziewczęta i inne osoby, przebywające w zakładach żeńskich; pustelników reguły zakonnej, prowadzących więcej życie kontemplatywne, niżli czynne, jak Trapistów, Kamedułów i Kartuzów; prócz tego jeńców, więźniów i tych duchownych, którzy przebywają w klasztorach lub innych domach celem poprawy. Pozatem wszystkich chorych w domu, czy w szpitalach, ludzi wogóle słabego zdrowia, tych, którzy pielęgnują chorych i wogóle tych wszystkich, którym trudno jest z powodu

ve imbecilla valetudine laborant, et quotquot aegrotis adsunt, et generatim ii omnes, qui certo impedimento prohibentur quominus statutas visitationes obeant: aequo autem iure esse volumus operarios, quos in Constitutione Apostolico muneri, die XXX mensis Iulii superiore anno data, descripsimus, et senes qui septuagesimum aetatis annum excesserint.

III. Ordinariis locorum pariter liceat — etiam per delegatos quos supra memoravimus eademque ratione — minorem visitationum numerum praestituere, a) conlegiis auctoritate ecclesiastica adprobatis sive clericalibus sive religiosiis; b) confraternitatibus, piis unionibus, atque iis tantummodo laicorum consociationibus, quarum sit catholica opera provehere; c) adulescentibus qui in conlegiis vivunt vel conlegia, institutionis educationisque gratia, aut cotidie aut statis diebus celebrant; d) christifidelibus omnibus, qui, duce parochus, vel sacerdote quem parochus delegarit, visitationes peracturi sunt. — Ea tamen lege Ordinarii visitationum minuunt numerum, ut hi omnes, quos nominavimus, pompa instituta, etiam sine suis insignibus, ad invisendas aedes sacras incedant.

IV. Ubicumque autem, quavis do causa, ita incedendi per publicas vias copia non erit, Ordinario loci eiusve delegatis liceat, ut supra, visitationum numerum contrahere et reducere, modo intra aedis sacrae saepta aut pompa ducatur aut saltem visitatio sollemniter communiterque fiat ab omnibus ibi una congregatis. Ordinarius autem loci eiusve delegati ab obligatione confessionis et sanctae Communionis nullum alium exsolvant, nisi quem ab alterutra gravis morbus prohibeat.

Ad facultates quod attinet, confessariis, ceteroquin ad iuris normam adprobatis, tribuendas, quas in excipienda iubilai confessione salutariter adhibeant, haec, quae sequuntur, decernimus.

I. Confessariis illae integrae sunt facultates absolvendi, dispensandi, commutandi, quascumque ab hac Apostolica Sede vel in perpetuum vel ad tempus, quoque pacto, legitime impetrarint; immo simul cumulateque, ad iuris praescriptum, et pluries pro eodem poenitente sive iis omnibus sive his, quae mox concessuri sumus, uti valide et licite possint. Qualiscumque autem poenitens, cum confessionem iubilai sincera lucranda indulgentiae intentione instituit, absolutione, dispensatione, commutatione donatus erit, si postea, mutata voluntate, a complendis reliquis praescriptis operibus destiterit, eadem non idcirco irrita erit.

II. Monialibus aliisque feminis, quarum ad confessiones excipiendas, ex Codicis praescripto, specialis Ordinarii adprobatio requiritur, fas esto hanc dumtaxat iubilai confessionem apud quemvis confessarium ab eodem loci Ordinario pro utroque sexu adprobatum peragere: qua semel completa, iam nulla confessarius iste in eandem poenitentem iurisdictione gaudeat, nisi ad Codicis leges.

III. Confessarius eos omnes, pro quibus ab Ordinario loci vel a Nobis adprobatus sit, in confessione iubilai excipienda, absolvere possit, in foro sacramentali tantum, a quavis censura a iure vel ab homine inflicta, occulta vel publica, aut ab Ordinario sibi reservata aut a iure Apostolicae Sedi simpliciter specialive modo vel Ordinariis reservata: itemque a quovis peccato, utcumque gravi et Ordinariis vel S. Sedi reservato; iniuncta tamen salutaris poenitentia aliisque de iure iniungendis. — A nulla ex censuris Apostolicae Sedi specialissimo modo reservatis absolvere queat, prae-

jakiegokolwiek przeszkody odprawić przepisane nawiedzenia: to samo prawo mają i robotnicy, których wymieniliśmy w Konstytucji Apostolskiej „Apostolico muneri” z dn. 30 lipca zeszłego roku i ci, którzy skończyli już 70 lat życia.

III. Ordynariusze miejscowi mogą też — także i przez delegatów wyżej wymienionych — naznaczyć mniejszą liczbę wizytacji; a) Kolegjom, czy to duchownym, czy zakonnym, zatwierdzonym przez Władzę kościelną; b) bractwom, związkom pobożnym i tym stowarzyszeniom osób świeckich, które mają za cel dzieła katolickie; c) młodzieńcom, którzy żyją w kolegiach, względnie codziennie lub w pewne dni na naukę do tychże uczęszczają; d) wszystkim wiernym, którzy pod przewodnictwem proboszcza, lub przezeń delegowanego kapłana będą odbywać wizytację. Jednakże jedynie w tym wypadku mogą Ordynariusze zmniejszać liczbę nawiedzeń, gdy ci wszyscy wymienieni odbywają nawiedzenia gremjalnie i uroczyście chociażby bez oznak.

IV. Jeśli niemożliwą jest rzeczą iść w większej gromadzie przez ulicę, Ordynariusze lub ich delegaci mogą ograniczyć lub zredukować ilość wizytacji, byle one odbywały się uroczyście i gromadnie w obrębie kościoła, lub przynajmniej, by samo nawiedzanie było uroczyste i wspólne, razem przez wszystkich zebranych odprawiane. Ordynariuszom i ich delegatom nie wolno zwalniać nikogo z obowiązku spowiedzi i Komunii św. z wyjątkiem tych, którym nie pozwala na spełnienie tych obowiązków ciężka choroba.

W sprawie udzielania władz na spowiedź jubileuszową spowiednikom, aprobowanym według normy prawa, postanawiamy, co następuje:

I. Wszelkie władze absolwowania, dyspensowania, zamieniania, udzielone spowiednikom na stałe czy czasowo przez Stolicę Apostolską, zatrzymują swą ważność; ważnie i godnie mogą się nimi posługiwać równocześnie i gromadnie, a także wielokrotnie w stosunku do tego samego penitenta; to samo dotyczy władz, których wkrótce udzielimy. Z chwilą, gdy penitent, wiedziony szczerym zamiarem zyskania odpustu jubileuszowego, odprawił spowiedź, uzyskał absolicję, dyspensę i zamianę, wszystkie te łaski zatrzymują swą ważność, chociażby penitent zaniechał potem wykonania pozostałych przepisanych warunków odpustu.

II. Zakonnice, których spowiednicy muszą być zwyczajnie, stosownie do przepisów Prawa, specjalnie przez Ordynariuszów aprobowani, mogą spowiedź jubileuszową odprawić u jakiegokolwiek spowiednika, aprobowanego przez Ordynariusza dla obojga płci; po tej spowiedzi zwyczajny spowiednik nie ma już żadnej jurysdykcji względem zakonnic, jak tylko według praw kodeksu.

III. Spowiednik, aprobowany przez Ordynariusza miejscowego, lub przez Nas, może przy spowiedzi jubileuszowej uwalniać in foro sacramentali od wszystkich cenzur, czy to nałożonych z prawa, czy przez człowieka, tajnych i publicznych, zastrzeżonych osobiście przez Ordynariusza, czy też z prawa Stolicy św., zwyczajnie lub w szczególny sposób (simpliciter et speciali modo), i Ordynariuszom zarezerwowanych, jak również od grzechów, choćby najcięższych, zastrzeżonych Ordynariuszom i Stolicy świętej; musi jednakże nałożyć zbawienną pokutę i nakazać to, co prawo przepisuje. Nie wolno zaś uwalniać od żadnej cenzury zastrzeżonej Stolicy Apostolskiej w najszczególniejszy sposób (specialissimo modo), prócz grze-

terquam a crimine absolutionis complicitis a peccato turpi non plus semel vel bis attentatae, At confessario poenitenti praecipiat, a) ut complicem, si forte ad confitendum redierit, moneat eum de absolutionis a se impertitae invaliditate, tum de eiusmodi confessionibus apud alium confessarium iurisdictione munitum necessario iterandis; b) ut, occasione relapsus remota, abstineat se in posterum ab audienda complicitis confessione, etsi a peccato complicitatis alias absoluti, quoad sine scandali et infamiae periculo fieri poterit. — Confessarius si quem a censura publica vel ab homine inflictis in foro sacramentali tantum absolverit, eum iubeat in foro externo se gerere ad praescriptum can. 2251; caveat autem confessarius ne quemquam publica censura irretitum in foro conscientiae Deo reconciliet, nisi is paratus sit intra sex menses Ecclesiae satisfacere et scandalum damnumque reparare.

IV. Confessarius ne in foro quidem interno, nisi ad praescriptum can. 2254, eos absolvat, qui, aut in censuram aliquam incurrerint a Pio X per Constitutionem *Vacante Sede Apostolica* Romano Pontifici reservatam, aut secretum S. Officii alterumve simile violaverint; itemque praelatos cleri saecularis ordinaria iurisdictione in foro externo praeditos superioresque maiores religionis exemptae, qui in censuram Romano Pontifici speciali modo reservatam publice inciderint.

V. Haeretici, praesertim qui fuerint publice dogmatizantes, ne absolvantur, nisi abiurata saltem coram ipso confessario haeresi, scandalum, ut par est, reparaverint. Similiter quicumque sectis massonicis aliisque id genus vetitis notorie adscripti sint, ne absolvantur, nisi praemissa coram confessario abiuratione aliisque servatis de iure servandis, a secta receserint et scandalum, quantum licuerit, removerint.

VI. Qui bona vel iura ecclesiastica sine venia acquisiverint, iis ne impertiatur absolutio, nisi Ecclesiae satisfecerint vel saltem sincere promiserint se quamprimum satisfacturos,

VII. Qui falsam sollicitationis denuntiationem admisit, is ne absolvatur, nisi aut eam formaliter retractaverit, aut saltem ad eam quamprimum retractandam atque ad sarcienda calumniae damna serio paratum se praebeat.

VIII. Confessarius in ipsa tantummodo iubilai confessione, ex iusta et probabili causa, omnia et singula vota privata, etiam Sedi Apostolicae reservata, iurata quoque, in alia pia opera dispensando commutare possit. Votum autem castitatis perfectae et perpetuae, etiamsi ab origine publice emissum sit in professione religiosa — neutiquam, contra, si poenitens fuerit in Ordine sacro lege caelibatus adstrictus, — subinde tamen, aliis eius professionis votis per dispensationem sublatis, firmum atque integrum manserit, similiter possit, ex iusta et probabili causa, in alia pia opera dispensando commutare. Votum vero a tertio acceptatum ne remittat neve commutet, nisi is, cuius interest, libenter expresseque consenserit. Votum denique non peccandi aliave poenalia vota ne commutet nisi in opus, quod, non minus quam ipsum votum, a peccando refrenet.

IX. Idem confessarius in excipienda iubilai confessione dispensare possit, pro solo conscientiae foro, atque ad hoc unice ut poenitens Ordines iam susceptos sine infamiae vel scandali periculo exerceat, a quavis irregularitate ex delicto prorsus occulto; item ab irregularitate ex homici-

chu *absolutionis complicitis a peccato turpi* raz lub dwa razy usiłowanej. W tym wypadku jednakże należy spowiednikowi penitentowi polecić: a) by complici, jeśli przypadkowo zwróci się jeszcze o spowiedź, zwrócił uwagę na nieważność udzielonej absencji i kazał nieważne spowiedzi powtórzyć przed innym upoważnionym spowiednikiem; b) by, po usunięciu okazji nawrotu do grzechu, wstrzymał się od słuchania spowiedzi complicitis, chociażby już od grzechu complicitatis zwolnionego, jeśli może to uczynić bez zgorszenia i ściągnięcia na siebie niesławy. Spowiednik, rozgrzeszwszy kogokolwiek od cenzury publicznej, względnie nałożonej przez człowieka przed forum sakramentalnem, ma mu polecić, by in foro externo zachował się stosownie do Kanonu 2251; niechaj zaś baczy spowiednik na to, by nikogo, obłożonego cenzurą nie zwalniał od niej in foro conscientiae, jeśli penitent nie okazuje gotowości do zadośćuczynienia Kościołowi w przeciągu sześciu miesięcy i do naprawienia krzywdy, względnie zgorszenia.

IV. Spowiednikowi nie wolno nawet in foro interno, jak tylko według przepisu Kanonu 2254, zwalniać tych, którzy albo popadli w jakąkolwiek cenzurę zastrzeżoną Stolicy Apostolskiej Konstytucją Piusa X „*Vacante Sede Apostolica*“, albo zdradzili sekret św. Officium, względnie inny podobny; również i prałatów świeckich, mających zwyczajną jurysdykcję in foro externo i wyższych przełożonych zakonów wyjętych, którzy wpadli publicznie w cenzurę Papieżowi w szczególny sposób zastrzeżoną.

V. Heretycy, zwłaszcza publicznie nauczający, nie mogą otrzymać rozgrzeszenia, o ile przynajmniej przed spowiednikiem nie wyrzekną się błędu i nie naprawią, jak należy, zgorszenia. Tak samo i należący publicznie do sekt maseńskich i do innych tego rodzaju zakazanych sekt, nie mogą być rozgrzeszani, dopóki nie wyrzekną się sekty wobec spowiednika i nie wypełnią tego, co nakazuje prawo, nie wystąpią z sekty i o ile możliwości nie naprawią zgorszenia.

VI. Kto dobra lub prawa kościelne nabył bez pozwolenia, nie może być rozgrzeszony, dopóki nie da Kościołowi zadośćuczynienia, względnie nie przyrzeknie szczerze, że w najbliższym czasie to uczyni.

VII. Kto fałszywie oskarżył o solicytację, nie może być rozgrzeszony, dopóki nie odwoła formalnie oskarżenia, albo przynajmniej nie okaże gotowości do jaknajszybszego odwołania i naprawienia krzywd, wyrządzonych oszczerstwem.

VIII. Spowiednik, tylko przy spowiedzi jubileuszowej, z słusznej i usprawiedliwionej przyczyny, może wszystkie i poszczególne śluby prywatne nawet zastrzeżone Stolicy Apostolskiej i zaprzysiężone, zamienić drogą dyspensy na inne dzieła pobożne. Ślub zaś doskonałej i wieczystej czystości, chociażby od początku był publicznie złożony w zakonie—nigdy natomiast jeżeli penitent był w zakonie do świętego prawa celibatu obowiązany, — chociażby mimo zniesienia przez dyspensę innych ślubów zakonnych, pozostał nadal w swej mocy nienaruszony, może być z przyczyny słusznej i usprawiedliwionej drogą dyspensy zmieniony na inne pobożne dzieła. Z ślubu przyjętego przez trzecią osobę nie wolno zwalniać, względnie go zamieniać, dopóki zainteresowany dobrowolnie i wyraźnie się na to nie zgodzi. Ślub zaś nie grzeszenia i inne śluby pokutne wolno zamieniać jedynie na takie dzieła, które podobnie, jak te śluby powstrzymują od grzechu.

dio voluntario aut abortu, de qua in can 985 § 4o; sed in hoc homicidio voluntarii et abortus casu, poenitenti onus imponat, sub poena reincidentiae, recurrendi intra mensem ad S. Poenitentiarium et standi eius mandatis.

X. Similiter in solo foro conscientiae et sacramentali liceat confessorio dispensare: a) ab impedimento prorsus occulto consanguinitatis in tertio vel secundo gradu collaterali, etiam attingente primum, Quod ex generatione illicita proveniat, solummodo ad matrimonium convalidandum, imperata tamen consensus ad iuris normam renovatione, minime vero ad contrahendum vel in radice sanandum; b) ab occulto criminis impedimento — neutro tamen machinante — sive de matrimonio contracto agatur sive de contrahendo; iniuncta, in primo casu, privata renovatione consensus, secundum canonem 1135; imposita, in utroque, gravi diuturnaque salutari poenitentia.

Itaque haec omnia, quae per has Litteras constituimus ac declaramus, volumus firma et valida existere et fore, ad effectum iubilaei ad universum catholicum orbem proferendi, non obstantibus contrariis quibuslibet. Earum autem exemplis atque excerptis, manu tamen alicuius notarii publici subscriptis et sigillo viri in ecclesiastica dignitate constituti munitis, eandem iubemus adhiberi fidem, quae hisce adhiberetur Litteris, si forent exhibitae vel ostensae.

Nulli igitur liceat paginam hanc Nostrae concessionis et voluntatis et declarationis infringere vel ei, ausu temerario, contra ire. Quod si quis attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Apostolorum Petri et Pauli se noverit incursurum.

Datum Romae apud Sanctum Petrum die XXV mensis Decembris, in festo Nativitatis D. N. Iesu Christi, anno MDCCCXXV, Pontificatus Nostri quarto.

O. Card. Cagiano,
S. R. E. Cancellarius.

A. Card. Frühwirth,
Poenitentarius Maior.

Ioannes Zani-Caprelli, Protonotarius Apostolicus.

Dominicus Spolverini, Protonotarius Apostolicus.

Loco + Plumbi.

Reg. in Canc. Ap. vol XXXIII, n. 4.

IX. Spowiednik przy spowiedzi jubileuszowej tylko pro foro conscientiae i jedynie w tym celu, by penitent mógł bez niebezpieczeństwa zniesławienia i zgorzenia wykonywać przyjęte już święcenia może spowiadającego się zwolnić od jakiejkolwiek nieregularności, pochodzącej z występku tajnego; tak samo od nieregularności ex homicidio voluntario aut abortu, o których mówi Kanon 985 § 4, lecz w tych ostatnich dwu wypadkach ma włożyć na penitenta obowiązek sub poena reincidentiae, by do miesiąca odniósł się do św. Penitencjarji i wypełnił jej zlecenie.

X. Również in foro conscientiae et sacramentali może spowiednik dyspensować: a) od przeszkody tajnej pokrewieństwa w trzecim lub drugim stopniu linii bocznej, dotyczącym pierwszego, a pochodzącej ex generatione illicita, ale jedynie w celu konwalidacji małżeństwa przy nakazie odnowienia konsensu, nie zaś do zawarcia małżeństwa, względnie do uzdrowienia go in radice; b) od tajnej przeszkody criminis, gdy żadna strona nie współdziała, bez względu na to, czy chodzi o zawarcie małżeństwa, czy też o małżeństwo już zawarte, w ostatnim jednakże wypadku należy polecić prywatne odnowienie konsensu, według kanonu 1135, a w obu wypadkach należy nałożyć długą i zbawienną pokutę.

Wolą Naszą jest, by wszystko to, co niniejszem pismem postanowiliśmy i oświadczyli, zachowało swoją moc i ważność i przyczyniło się do rozszerzenia owoców jubileuszu na cały świat katolicki, bez względu na jakiegokolwiek prawa przeciwnie.

Wszelkie zaś odpisy czy wyciągi tego pisma, podpisane przez notariusza publicznego i opatrzone pieczęcią męża, postawionego w godności kościelnej, zatrzymują tę samą moc, co pismo niniejsze, gdyby było wydrukowane i okazane.

Nikomu nie wolno zacieśniać wyrażonej w tem zezwoleniu i oświadczeniu Naszej Woli lub odważyć się na sprzeciw.

Ktokolwiek poważy się na to, niechaj wie, że ściąga na siebie gniew Boga Wszechmogącego i błogosławionych Apostołów Piotra i Pawła.

Dan w Rzymie u św. Piotra w dniu 25 grudnia, w święta Narodzenia Pana Naszego, Jezusa Chrystusa, roku 1925, pontyfikatu naszego czwarte go

O. Card. Cagiano,
S. R. E. Cancellarius.

A. Card. Frühwirth,
Poenitentiarius Maior.

Ioannes Zani-Caprelli, Protonotarius Apostolicus.

Dominicus Spolverini, Protonotarius Apostolicus.

Loco + Plumbi.

Reg. in Canc. Ap. vol XXXIII, n. 4.

(Tłum. „Przegl. Kat.”)

Facultates, de quibus in praefata Constitutione Apostolica „Servatoris Iesu Christi“ loquitur, quoad gratias Iubilaei applicandas, omnibus in archidioecesi Nostra approbatis confessariis tribuimus.

Parochi curent quamprimum de inchoato Iubilaeo fideles praemonere atque conditiones huius sollemnis indulgentiae exponere.

Quod spectat visitationes ecclesiarum, sequentes Vilnae visitandas designamus: basilicam cathedralen, ecclesiam s. Teresiae, s. Casimiri et s. Joannis; Grodnae — s. Francisci Xaverii, Inventionis S. Crucis, B. Mariae de Angelis et Annuntiationis B. M. V.; ubi sunt tres ecclesiae, parochialis visitetur bis, aliae vero semel in die; ubi duae ecclesiae, bis in die visitentur, si vero una tantummodo adest, quattuor illas diurnas visitationes agi liceat. Quae visitationes per quinque continuos vel seiunctos dies peragi debent.

Vilnae, die 21 ianuarii 1926.

Casimirus Michalkiewicz.

Episcopus Auxiliarius Vlnensis,
Vicarius Capitularis.

Conditiones ad iubilaeum lucrandum.

Cum iubilaeum nil aliud sit, quoad substantiam, quam indulgentia plenaria sollemniori modo a S. Pontifice concessa, sequitur easdem conditiones ad iubilaeum lucrandum requiri, quae pro lucrandis quibuscumque indulgentiis plenariis ordinarie requiruntur, nempe *status gratiae* saltem in fine operum praescriptorum, *intentio* saltem virtualis et implicita iubilaeum lucrandi. adimpletio operum praescriptorum.

„Status gratiae“, idest quod anima libera sit a peccato mortali, saltem dum perficit ultimum opus iniunctum pro acquisitione iubilaei.

Intentio sufficit implicita et virtualis, idest semel facta et non retractata.

Opera in praesenti iubilaeo, ad indulgentiam lucrandam praescripta, sunt: confessio sacramentalis, s. communio, visitatio ecclesiarum, preces.

1° *Confessio sacramentalis*. Circa quam notandum:

a) confessionem ad iubilaeum lucrandum fieri debere intra tempus pro iubilaeo determinatum, nempe a primis vespere festi Circumcisionis Domini 1926 anni ad plenum diem tricesimum primum mensis decembris anni 1926.

Praescriptum canonis 931. § 3, circa confessionem hebdomadariam vel plus quam hebdomadariam, pro illis qui quotidie vel fere quotidie ad sacram communionem accedunt, non valet in casu (C. I. C., l. c.).

b) si post peractam confessionem ad iubilaeum lucrandum, sed antequam ultimum opus praescriptum ponatur, in peccatum mortale quis reincidat, iteret confessionem oportet, si sacram synaxim debet adhuc suscipere (cfr. can. 856); secus, idest si sacram communionem ad indulgentiam iubilaei lucrandam iam suscepit, satis erit ut, actu contritionis perfectae elicit, cum Deo reconcilietur (Monita S. Poenit., 31 iulii 1924, n. XIII);

c) ad indulgentiam iubilaei lucranda non sufficit confessio annua ex praecepto; neque confessio quomodocumque invalida (Const. „Si unquam“ Pii PP. XI. 15 iul. 1924);

d) neque, etiam ab illis qui facultatem habent dispensandi aut commutandi opera ad indulgentiam iubilaei lucranda praescripta, confessio sacramentalis dispensari aut commutari unquam poterit (Pius PP. XI. l. c.).

2º „*Sacra communio*“ quoque intra tempus pro iubilaeo determinatum accipienda est. „Tempus determinatum“ quodnam sit, vide supra, n. 1º. Heic notandum.

a) unica communione non posse satisfieri praecepto paschali et iubilaeo (Const. „Si unquam“ Pii PP. XI, 15 iul. 1924, n. XIII). „Qui tamen paschale praeceptum misere neglexerit, . . . is deinde (potest) una communione utrique obligationi satisfacere“ (l. c.);

b) Viaticum e contra ad iubilaeum lucrandum sufficit (l. c.);

c) „nefas esto eiusmodi“ (s. communionis) praescriptum in alia pia opera commutare, nisi de aegrotis agatur, qui ab ea suscipienda prorsus impendantur“ (l. c.).

3º *Visitatio ecclesiarum*, (ut supra).

4º *Preces*, vocales esse debent et non mentales tantum, ad normam can. 934, § 1; possunt tamen etiam alternis cum socio recitari (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924, n. XVI).

„Ex communi sententia officio huic satisfacit quicumque orationem dominicam (Pater noster), salutationem angelicam (Ave Maria) et doxologiam (Gloria Patri) quinquies recitaverit“, (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924 n. XVI).

Quoad modum autem visitationes ecclesiarum peragendi, animadvertendum:

a) Visitaciones huiusmodi peragi posse pedibus vel in curru, processionaliter vel unusquisque separatim;

b) Pro ecclesiae autem visitatione intelligitur in ecclesiam ingredi, non quidem ad eam inspiciendam vel ad inspicienda opera artis, sed ad actum cultus peragendum, idest devotionis causa. (Monita S. Poenit. 31 iul. 1924, n. XV);

c) „In die“ accipiendi diem sive naturalem, idest a media nocte ad mediam noctem, sive ecclesiasticum, ides a meridie diei praecedentis usque ad mediam noctem quae statutum diem claudit, facta horarum computatione secundum communem usum. (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924 n. XV);

d) Ad ianuas vel gradus ecclesiarum orare poterit, qui easdem adeat quo tempore fuerint clauae.

Specialibus facultatibus poenitentiariis et confessariis uti tantum licet:

a) in actu sacramentalis confessionis et per se ipsi tantum; non solum vero in ecclesia ubi tanquam confessarii vel poenitentarii sunt addicti, sed etiam extra, si quando contingat eos alibi confessionem excipere (Const. „Si unquam“ Pii PP. XI, 15 iul., 1924);

b) cum poenitentibus, qui ad confessionem accedunt cum animo lucrandi iubilaeum: atque ideo cum sincera voluntate nedum sese confitendi, sed etiam implendi omnia alia opera praescripta (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924, n. II). Si tamen quis iam absolutus, postea, mutato consilio, reliqua opera omittit, absolutio a censuris, commutatio votorum, nec non aliae dispensationes obtentae in suo vigore manent. Minime si sacrilege

tantum confiteretur, cum desineret tunc dispositio ad lucrandum iubilaeum necessaria (l. c., n. XVII);

c) semel tantum erga eundem poenitentem, etsi pluries indulgentia iubilaei lucrari possit (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924, n. XVII);

Quare si quis „absolutionem a censuris aliaque dispensationis vel commutationis gratias tum impetravit, cum primum iubilaei veniam lucratus est, si quidem denuo in censuram inciderit et reservatum casum admiserit, aut novis votorum dispensationibus commutationibusve indigeat, a facultate is decadat iubilaei iterum acquirendi atque a confessario ad usitatas Codicis normas tractetur“ (l. c.);

d) necesse tamen non est quod omnes facultates in eadem confessione et ab eodem confessario applicentur; possunt etiam a pluribus confessariis et in distinctis confessionibus applicari: e g qui in confessione pro iubilaeo lucrando commutationem alicui operis praescripti, vel dispensationem ab aliquo voto non petiit, potest, si postea indiget, commutationem hanc vel dispensationem petere etiam in alia confessione, et ab alio etiam confessario, pro una tamen et eadem indulgentia iubilaei lucranda (Monita S. Poenit., 31 iul. 1924, n. XVII).

Neque necesse est ut prima vice qua quis iubilaeum lucratur harum facultatum fiat usus; sed si quis prima vice qua iubilaeum lucratus est his facultatibus non indigebat, et postea indiget, e. g. quia in censuram incidit, potest in secunda iubilaei acquisitione absolutionem a censura incursa petere. Ita communiter Auctores.

(De iubilaeo. Fanfani O. P. Taurini-Romae, 1924, p. 8-17, 28-29).

W uznaniu zasług J. Em. Kardynałowi Gasparri'emu.

RZYM, 18.I. Dnia 18 b m. Jego Świątobliwość Ojciec św. Pius XI wystosował do J. Em. Kardynała Gasparri'ego, Sekretarza Stanu, pismo treści następującej:

Eminencjo, Księżę Kardynale. Cieszę się niepomrotnie, że wkrótce po zamknięciu Roku Świętego, w uroczystość Katedry św. Piotra, nadarza mi się okazja ofiarowania pięknego i cennego medaljonu, wykonanego przez Marschall'a, Tobie, Eminencjo, Księżę Kardynale, który, jak powszechnie wiadomo, piastujesz wysoki urząd niejako urzędowego tłumacza myśli i zamierzeń Naszych oraz stałego Naszego współpracownika.

Pośpieszamy przytem zaznaczyć z wielką radością, że byłeś, Eminencjo, zawsze współpracownikiem niezmordowanym i tłumaczem wiernym, jak również, iż we wszystkich trudnościach oraz w licznych i ciężkich utrapieniach, znajdowałeś pociechę, a nawet wesele w poczuciu świadomości spełnionych obowiązków w stosunku do spraw naszego Boskiego „Mistrza Jezusa Chrystusa i w stosunku do Kościoła.

Wobec tego z całą słuszością możemy do Ciebie, jak również i do Nas samych zastosować następujące słowa z listu św. Piotra, które w dniu

dzisiejszym czytaliśmy: „W czym radować się będziecie, trochę teraz, jeśli potrzeba zasmucić się w rozmaitych pokuszeniach”.

Z całego serca błogosławię Tobie, ukochany synu w Chrystusie.

Pius XI, Papież.

Dnia 18-I. 1926 r.

* * *

„Osservatore Romano“, załączając treść powyższego pisma, komunikuje jednocześnie, że w tymże dniu Jego Świątobliwość w czasie zwykłej porannej audjencji w Watykanie wręczył osobiście Kardynałowi Gaspari'emu wspaniały medaljon, na którym znajduje się z jednej strony podobizna Ojca św. z napisem: — „Pius XI. Najwyższy Pasterz, w Roku Jubileuszowym 1925“. (Pius XI Pont. Max. Anno Jubilaei MCMXXV) — na odwrotnej zaś stronie znajduje się podniosły obraz, przedstawiający tłum pielgrzymów różnych narodowości i różnych klas społecznych, zmierzających do Rzymu. W głębi tego obrazu wznosi się Bazylika watykańska. Wokoło całego medaljonu biegnie podpis: „Czerpajcie wody radośnie ze źródeł Zbawicielowych“.

Stolica Apostolska zabroniła księżom obrządku wschodnio-słowiańskiego używania pędzelka przy udzielaniu bierzmowania.

Ingres Jego Ekscelencji Arcypasterza naszego ma się odbyć d. 25-go marca r. b.

Sąd Arcybiskupi Wileński przypomina WW. XX. Dziekanom i Proboszczom, że wszystkie akta spraw, przesyłanych do Sądu Arcybiskupiego, mają być zszyte, ponumerowane i wymienione w załączonym do każdej sprawy wykazie przesyłanych dokumentów.

DELEGAT RZĄDU

W WILNIE

WYDZIAŁ

SAMORZĄDOWY

Wilno. dnia 21.I. 1926 r.

L. III—120/Sz.

ODPIS

Do

*PP. Przewodniczących Wydziałów
Powiatowych w Wilnie, Wilejce,
Święcianach, Oszmianie, Brasławiu,
Postawach i Głębokiem*

W sprawie podwód dla X. X. Prefektów.

Biskup Sufragan Wileński powiadamiając pismem z dnia 7.I. r. b. № 79 Urząd Delegata Rządu w Wilnie, że X.X. prefekci na wsi mając po kilka szkół położonych w znacznej odległości od kościoła, przy którym za-

mieszkują, nie mają możności najmować podwód i przeto zmuszeni są często, ze szkodą dla dziatwy szkolnej opuszczać lekcje, prosił o uregulowanie powyższej sprawy.

W związku z powyższem zaznaczam iż X. X. prefekci w danym wypadku winni być uważani narówni z personelem nauczycielskim, odbywającym podróże służbowe, co do trybu zaś pokrycia kosztów dostarczanych X. X. prefektom podwód to celem jednolitego załatwienia sprawy w powiecie, należy udzielić urzędom gminnym odpowiednich wskazówek.

Zawiadamiając o powyższem, proszę o sposobie załatwienia sprawy powiadomić Urząd Wojewódzki w Wilnie.

(—) O. Malinowski

w. z. Delegat Rządu.

Za zgodność:

(—) M. Jassiewicz

Sekretarz.

MINISTERSTWO SKARBU

DEPARTAMENT

Warszawa, dnia 17 grudnia 1925 r.

PODATKÓW i OPŁAT.

L. DPO. 4525/II.

Do

*wszystkich Urzędów Skarbowych
Podatków i Opłat Skarbowych.*

Komitet Biskupów wyznania katolickiego zwrócił się do Ministerstwa Skarbu o wydanie zarządzeń władzom skarbowym, aby przy określaniu, dla celów wymiaru podatku dochodowego dochodów osób duchownych z czynności duszpasterskich — zwracały się o odpowiednie dane do Kurji Biskupich.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu zarządza co następuje:

W wypadkach, gdy władze skarbowe będą miały wątpliwości co do wysokości zeznanego przez osobę duchowną dochodu z czynności duszpasterskich, winny zaniechać zbierania odnośnych danych przez przesłuchiwanie rzeczoznawców z pośród osób stanu cywilnego, a natomiast zwracać się o te dane, z powołaniem się na art. 56 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. Nr. 58 z r. 1925 poz. 411) do właściwej Kurji Diecezjalnej.

Ponieważ, według zapewnienia Zwierzchniej Władzy duchownej, Kurje Diecezjalne będą przeprowadzały corocznie w swych okręgach, dla użytku władz skarbowych, szczegółowe badanie co do wysokości dochodów osób duchownych z czynności duszpasterskich, dlatego należy dane udzielone przez Kurje Diecezjalne traktować jako miarodajny materiał dowodowy dla wymiaru podatku, o ile życiowo odpowiadać one będą miejscowym stosunkom i zostaną nadesłane w wyznaczonych terminach.

Ustalenie dochodu osób duchownych z gruntów, kapitałów pieniężnych i innych źródeł, poza duszpasterstwem, należy uskutecznić na ogólnych za-

sadach. O ile chodzi o szacowanie dochodu z gruntów należy stosować się ściśle do wskazówek okólników Ministerstwa Skarbu w sprawie norm orientacyjnych dla szacowania dochodowości z nieruchomości gruntów.

Za Ministra Skarbu

(—) G. Czechowicz
Dyrektor Departamentu.

MINISTERSTWO SKARBU

DEPARTAMENT
PODATKÓW I OPŁAT.

Warszawa, dnia 17 grudnia 1925 r.

L. DPO. 4525/II

do wiadomości

Wszystkim Izdom Skarbowym oraz Wydziałowi Skarbowemu Województwa Śląskiego w Katowicach.

Za Ministra Skarbu

(—) G. Czechowicz
Dyrektor Departamentu.

POWIATOWA KOMENDA UZUPEŁNIEŃ
WILNO.

L. dz. 588/II.

Wilno, dn. 16 stycznia 1926 r.

Do
*Kurji Archidiecezjalnej
w Wilnie.*

Na pismo tamt. L. dz. 62 z dnia 7. I. b. r. komunikuję, że w myśl §§ 545 i 547 Rozporządzenia Wykonawczego do art. 83 Ustawy o powszech. obow. służby wojskowej, kat. C, D i E, zezwoleń na zawarcie związku małżeńskiego od władz wojskowych nie potrzebują.

w/z. Komendant P. K. U.
(—) podpis nieczytelny.

NOMINACJE.

- 1) Ks. Borkowski Benedykt — na wikarego do Dąbrowy z Kuźnicy.
- 2) Ks. Budziłas Norbert — na wikarego do Daugieliszek z Hoduciszek.
- 3) Ks. Bulko Andrzej — z Dąbrowy do Kuźnicy na wikarego.
- 4) Ks. Dowgwiłło Józef — z Żyrowic na proboszcza i prefekta do Białowieży.
- 5) Ks. Gieczys Kazimierz — z wikariusza w Żdźcieciole na wikarego w Świecianach.
- 6) Ks. Kaczyński Edward — prefektem Szkoły Murarskiej w Wilnie.

- 7) Ks. Łuksza Wacław — ze Słonima na pref. do Wołkowyska.
- 8) Ks. Mańkowski Piotr — dziekanem Brasławskim.
- 9) Ks. Miszkinis Wincenty (młodszy) — z wikariusza w Święcianach na proboszcza w Wasiunach.
- 10) Ks. Niewiero Florjan — na wikarego do Hoduciszek.
- 11) Ks. Pogorzelski Władysław — z Wołkowyska na prefekta do Słonima.
- 12) Ks. Przemieniecki Mieczysław — na administratora par. Bakszty.
- 13) Ks. Radziński Piotr — do Porzecza z Rotnicy.
- 14) Ks. Staszelis Stanisław — z wikariusza w Oszmianie na wikariusza do Żdźgieciała.
- 15) Ks. Świerbutowicz Rudolf — pref. Szkoły Handlowej Doksztalającej.
- 16) Ks. Szyksznel Witold (z Arch. Mohyl.) — na prefekta do Żyrowic.
- 17) Ks. Szymelun Antoni — do Rotnicy z Porzecza.
- 18) Ks. Jaśkiewicz Jan —znaczony na prefekta Kursów Doksztalujących przy Ognisku Kolejowem w Wilnie.

Pracownia kopjowania planów na światłoczułym pozytywnym papierze. Przerabianie planów z przerachowaniem na miary metryczne. Ceny dostępne. Wilno, ul. Dobra № 6 (w pobliżu Zakretowej). Inż. M. Krupowies.

Nawiązując do sprawy Towarzystwa Krajoznawczego, poruszonej w Kurendzie № 12 z r. z., Ordynarjat poleca WWXX. Proboszczom, skierowywać swe odpowiedzi informacyjne na imię Kurji.

Poznańskie Towarzystwo Przyjaciół nauk wyda wkrótce zyciorys Adama Mickiewicza w opracowaniu jego syna Władysława. Dzieło to ma być objętości około 2.400 stron druku. Tom pierwszy ukaże się w marcu r. b. Cena całego dzieła 40 zł. dla tych, którzy opłacą prenumeratę do końca lutego. Przesyłka na koszt prenumeratora. Prenumeratę wpłacać można do P. K. O. na rachunek Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk Nr. 207385 albo przekazem pocztowym pod adresem Towarzystwa: Poznań, ul. Seweryna Mielżyńskiego № 26/27.

Z KURJI METROPOLITALNEJ WILEŃSKIEJ.

Wilno, dn. 25 stycznia 1926 r., № 416.

X. LUCJAN CHALECKI,
Kancelarz Kurji.
